

Kuvat: Lapset ja nuoret kuvasivat elämänsä hyviä ja pahoja asioita, Iisalmi, 2006

NUORTEN KÄRKIFOORUMI 2016

LA 23.4.2016

KLO 10 - 17

MUKANA:

Oulun Vaikuttajat
Veturointi-hanke

Stadin Vahvat Vaikuttajat
Osallisuuden Aika ry

Satanuoret

Kasvunpilarit

Tampereen Kaupungin Kehittäjät

RAPORTTI

Helena Inkinen, Pesäpuu ry

JÄRJESTÄJÄT:
STM & PESÄPUU RYN
SELVIITYJÄT

VOIMA VAIKUTTAA!

NUORTEN KOKEMUSASIAINTUNTIJOIDEN VERKOSTO

5 KÄRKEÄ:

1. **TURVALLISUUS** Mitkä asiat luovat turvallisuutta lastensuojelussa?
2. **HOIDOLLINEN SIJAISHUOLTO** Millainen sijaishuolto eheyttää?
3. **VAATIVA LASTENSUOJELU** Millaista sosiaalityön tulisi olla, jotta siitä olisi oikeasti hyötyä?
4. **VALVONTA** Mistä tietää, että valvonta toimii?
5. **ARVIOINTI** Minkälainen arviointi hyödyttää lasta ja nuorta?

VOIMA VAIKUTTAA!

NUORTEN KOKEMUSASIAINTUNTIJOIDEN VERKOSTO

1. TURVALLISUUS

TURVATTOMUUS VIE KAIKEN – JA TULEE KALLIIKSI!

TURVALLISUUS TUO:

- Hyvinvointia
- Iloa
- Vapautuneen olon ja käytöksen
- Apuja itsensä ilmaisuun
- Mahdollisuuden kehittää itseään
- Hyvinvointia ahdistuksen ja pahoinvoinnin tilalle
- Läheisverkoston ei tarvitse huolehtia
- Turvallisuus luo turvallisuutta
- Terveyttä
- Elämän halua
- Keskittymistä ja oppimista

TURVALLISUUTTA LUO:

- Aito vuorovaikutus ja kohtaaminen
- Pysyvyys
 - Tieto pysyvyydestä ja että pysyvyyteen voi luottaa
- Aikuisten herkkyyden tunnistaminen ja matala kynnyksen puuttua ongelmiin ja turvattomuuteen
- Säännöllinen arki
- Se, että kaikesta ei heti rangaista
- Luotettavat ihmissuhteet

TYÖSKENTELY:

Turvallisuuden kehät:

Minä/Yksilö

Yhteisö

Rakenteet

HUOM!

Yksilön turvallisuus
hyödyttää kaikkia!

*”Jo yksikin hyvä
viranomaiskohtaaminen
saattaa luoda
turvallisuutta.”*

1. TURVALLISUUS

KOTI ON PAIKKA, JOSSA VOI MOKATA
- JA JONNE VOI PALATA, VAIKKA OLISI MOKANNUT

TYÖSKENTELY:

Turvallisuuden kehät:

Minä/Yksilö

Yhteisö

Rakenteet

TURVALLISESSA YHTEISÖSSÄ:

- Nauretaan
- Hassutellaan
- Ihmisten välillä on lämpimät suhteet
- Vuorovaikutetaan
- Luotetaan ja annetaan vastuuta
- Saa epäonnistua!
- On säännöt
- Puhalletaan yhteen hiileen
- Käsitellään turvattomuutta tuovat asiat
- Vietetään koti-iltoja
- ARKI TOIMII!

HUOM!

Turvalliset
yhteisöt ovat
hyödyksi myös
ympäristölle!

*"Kun yhteisö on
turvallinen, ni
katkenneet sijoitukset
vähenee."*

1. TURVALLISUUS

KUKA OTTAA LAPSET JA NUORET TODESTA?

TYÖSKENTELEY:

Turvallisuuden kehät:

Minä/Yksilö

Yhteisö

Rakenteet

RAKENTEIDEN TURVATTOMUUS:

- Rakenteiden sisällä pelko siitä, mitä tapahtuu jos puhutaan
- Rangaistukset:
 - Sijoituspaikan vaihto
 - Joukkorangaistukset
 - Ruoalla rankaiseminen
- Kenelle voi kertoa; kuka uskoo?
- Kenelle työntekijät voivat kertoa?
- Ovatko jotkut ammattikäytännöt vanhentuneita?
- Ei ole enää kysymys lapsen edusta ja oikeuksista, IHMISOIKEUSASIA!

LAPSEN ETU

+

TURVALLISUUS

+

LASTEN OIKEUDET

+

INHIMILLISYYS JA
IHMISLÄHEISYYS

=

SIJAISHUOLLON LAATU

HUOM!

MITÄ ON LASTENSUOJELUN
YDINOSAAMINEN!?

”Turvallisuutta tuo se, että kaikki ymmärtävät, että sijoituspaikat ovat lasten ja nuorten koteja.”

2. HOIDOLLINEN SIJAISHUOLTO

TYÖSKENTELY:

Learning Café:
Aiheiden kierto
Pienryhmätyöskentely
Yhteinen purku

MILLAINEN SIJAISHUOLTO EHEYTTÄÄ?

Turvallinen
Pysyvä
Arvostava
Kunnioittava
Tavallinen arki
Kiinnostus
Kuuntelu ja keskustelu
Yksilöllinen
Ymmärrys
Todesta ottaminen

TURVALLINEN JA PYSYVÄ SIJAISHUOLTO EHEYTTÄÄ!

Ei saa uhkailla nuorta sijaishuoltopaikan vaihtamisella.
Ymmärretään, että nuoren oireilulle on syy eikä se lopu sormia napsauttamalla.
Kaikki nuoret eivät tarvitse erityistä hoitoa (yksilöllisyys).
Tarve ohjaa sijaishuollon tavoitetta.
Aidot ja pysyvät ihmissuhteet, jatkuvuus ja pysyvyys ovat tärkeitä.

Sijaishuollon täytyy antaa mahdollisuuksia: ilman perusturvaa ei ole tilaa unelmille !

*"Pelkkä katto pään
päälle ja ruoka ei
riitä, pitää olla
aidosti
kiinnostunut
nuoren asioista"*

TOIVE:

pitäisi voida jäädä sijaishuoltoon vielä sen jälkeen kun on täyttänyt 18 vuotta jos nuori itse tahtoo

VOIMA VAIKUTTAA!

NUORTEN KOKEMUSASIAANTUNTIJOIDEN VERKOSTO

#VOIMAVAIKUTTAA

3. VAATIVA LASTENSUOJELU

TYÖSKENTELY:

Learning Café:
Aiheiden kierto
Pienryhmätyöskentely
Yhteinen purku

MILLAISTA SOSIAALITYÖN TULISI OLLA, JOTTA SIITÄ OLISI OIKEASTI HYÖTYÄ?

Työntekijöiden pitää tulla nuorten luo, ei pompotella asiakasta ympäriinsä.
Sosiaalityöntekijän pitää jaksaa uskoa ja olla joustava, yksilöllisyys
Puututaan asioihin, ei jäädä odottelemaan, että ongelmat poistuvat itsestään.
Otetaan nuoret tosissaan
Osoitetaan aitoa kiinnostusta, kohdataan aidosti-> hyvä vuorovaikutus asiakastyössä
Lasta ei saa pitää objektina, lapsi on tasavertainen oman elämänsä asiantuntija!

HYVÄ SOSIAALITYÖ ON: ihmislähtöistä, yksilöllistä, jokainen lapsi otetaan yksilönä huomioon, ei leimata eikä syyllistää

Sosiaalityön pitää olla tavoitteellista, mitä kohden työskennellään, eikä se saa olla liian ongelmakeskeistä. Muistetaan korostaa myös hyviä asioita ja onnistumisia!

MITÄ TARKOITETAAN VAATIVALLA:
OVATKO LAPSET VAI
VANHEMMAT VAATIVIA?

*"Jos mietitään sitä
sosiaalityöntekijän
ydinosaamista, ni se
on kärsivällisyys!"*

VOIMA VAIKUTTAA!

NUORTEN KOKEMUSASIAANTUNTIJOIDEN VERKOSTO

#VOIMAVAIKUTAA

4. VALVONTA

TYÖSKENTELY:

Learning Café:
Aiheiden kierto
Pienryhmätyöskentely
Yhteinen purku

MISTÄ NUORI TIETÄÄ ETTÄ VALVONTA TOIMII HYVIN?

- 1) Tiedotus: Nuorten täytyy tietää, kuka valvoo ja miten
- 2) Nuoren sanaan luottaminen ja todesta ottaminen
- 3) Valvonnan täytyy johtaa toimintaan; valvonta toimii jos epäkohtiin puututaan
- 4) Kun sekä asiakkailla, että valvojilla on kokemus toimivuudesta
- 5) Valvojien ammattitaito ja koulutus – yllätyskäynnit ja valvonnan toteutuminen käytännössä
- 6) Sijaishuoltopaikan arvopohjan toteutuminen käytännössä
- 7) Asiakkaat mukaan valvontaan! Kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen?
- 8) Myös sijaisperheitä täytyy valvoa!

HUOM!

Kuka valvoo valvojaa?

"Esim. Valvira on ihan perseestä, kaikki tietää, mikä meininki kentällä on, mutta mitään ei tapahdu."

VOIMA VAIKUTTAA!

NUORTEN KOKEMUSASIAANTUNTIJOIDEN VERKOSTO

#VOIMAVAIKUTAA

5. ARVIOINTI

TYÖSKENTELY:

Learning Café:
Aiheiden kierto
Pienryhmätyöskentely
Yhteinen purku

MILLAINEN ARVIOINTI HYÖDYTTÄÄ LASTA/NUORTA?

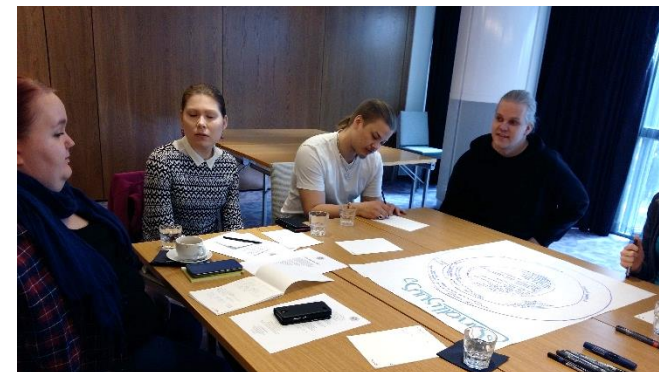
KAIKEN LÄHTÖKOHTA:

LAPSEN TAI NUOREN TÄYTY YMMÄRTÄÄ, ETTÄ ON ARVIOINNIN KOHTEENA, KUKA ARVIOI, MITÄ ARVIOIDAAN JA MIKSI.

- 1) Arvioinnin tekemiseen pitää varata tarpeeksi aikaa, jotta:
 - 1) Lapsen tai nuoren näkökulma tulee selvitettyksi: arvioijan tulee tuntea arvioitava kunnolla
 - 2) Pienetkin asiat huomioidaan
- 2) Arvioinnissa pitää olla monialaisesti mukana ihmisiä, mutta niin, että ne palvelevat sitä, mitä arvioidaan
- 3) Arvioinnin täytyy olla asiakaslähtöistä ja asiakasta osallistavaa, läpinäkyvää ja avointa
- 4) Lapset ja nuoret tulee valmistella arviointiin: viestit ja vuorovaikutus
- 5) Ei arviointia yhden totuuden varaan, mietitään vaihtoehtoja!

HUOM!

Virhearvioinnit voivat
vaarantaa
lapsen tai nuoren
tulevaisuuden!
Lisäksi, enemmän sossuja
maksaa vähemmän kuin
psykkisesti sairaat
aikuiset!

VOIMA VAIKUTTAA!

NUORTEN KOKEMUSASIAANTUNTIJOIDEN VERKOSTO

#VOIMAVAIKUTAA

KOKEMUSASIAANTUNTIJUUS

1. Sijoitettujen nuorten yhteiset foorumit ja kehittäjäryhmät on vakiinnutettava **osaksi lastensuojelun rakenteita**.
2. Osallisuuden kokemukset tukevat selviytymistä. Nuorelle pitää antaa mahdollisuus **vaikuttaa asioidensa käsittelyyn** lastensuojelussa sekä **osallistua lastensuojelun kehittämiseen**.
3. Lastensuojelun asiakkuuden seurauksia ja vaikutuksia nuorten elämään pitää selvittää ja tutkia. Tutkimusten tulee ottaa huomioon sekä positiiviset että negatiiviset vaikutukset.

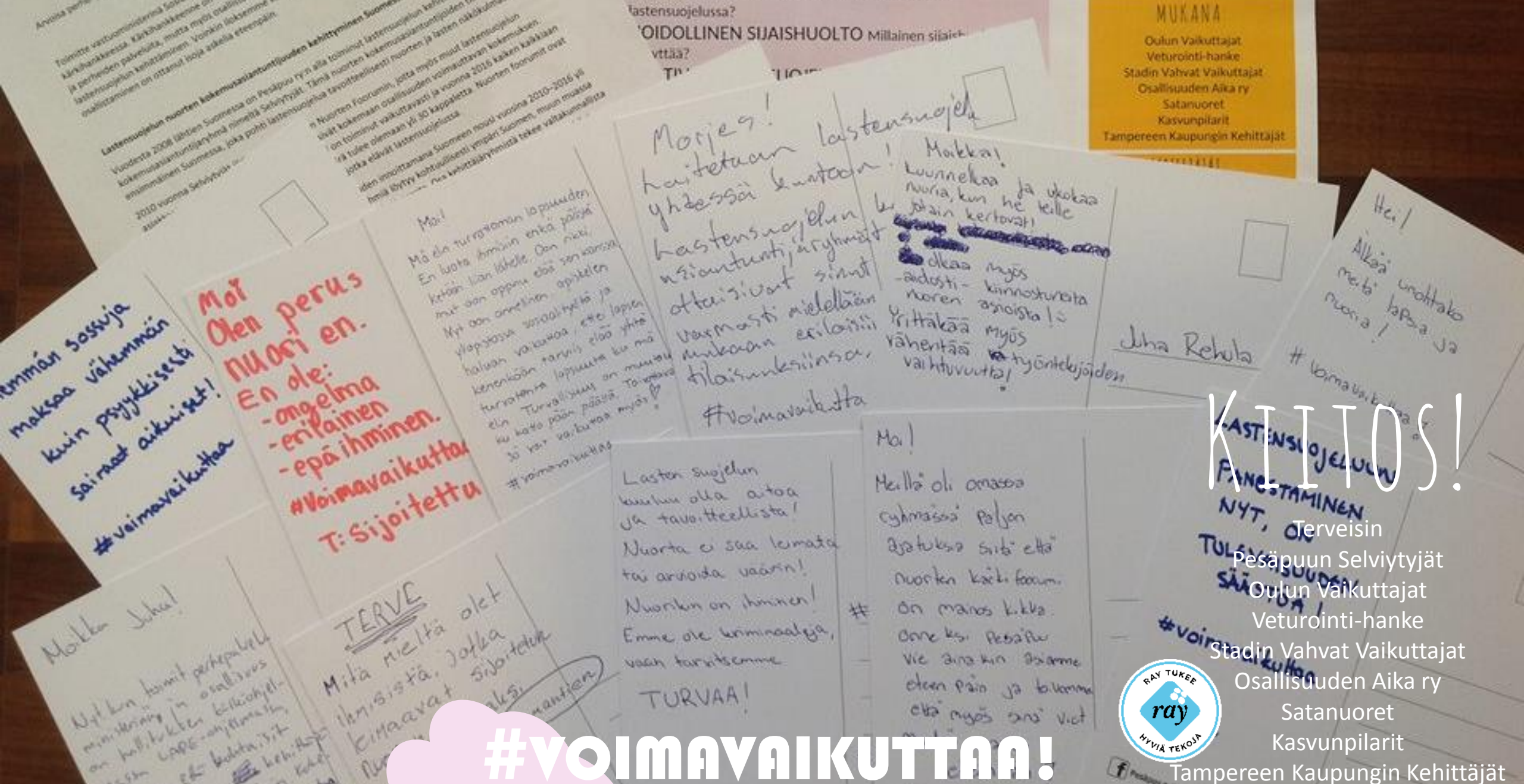
HUOM!

Lastensuojelusta ja erityisesti sijaishuollosta tulee jakaa enemmän yleistä tietoa, jotta lapsiin ja nuoriin kohdistuvat ennakkoluulot saadaan purettua. Lisäksi tarvitaan enemmän asennekasvatusta, jotta ihmiset oppisivat hyväksymään sijoitetut nuoret omana itsenään ja täysivaltaisina yhteiskunnan jäseninä.

Oikeaa tietoa lastensuojelusta tulee tarjota: lapsille ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen lasten ja nuorten parissa työskenteleville aikuisille.

”Elämään mahtuu niin paljon muutakin kuin lastensuojelu. Haluan kuitenkin vaikuttaa siihen asiaan, koska se on ollut niin iso osa elämää.”

KIITOS!

Terveisin
Pesäpuun Selviytyjät
Oulun Vaikuttajat
Veturointi-hanke
Stadin Vahvat Vaikuttajat
Osallisuuden Aika ry

Satanuoret
Kasvunpilarit
Tampereen Kaupungin Kehittäjät

#VOIMAVAIKUTTAA!

NUORTEN KOKEMUSASIAINTUNTIJOIDEN VERKOSTO